

UNIVERSITAT JAUME I

Treball de Fi de Grau

“Els xiquets de la crisi”

Iván Argente Poveda

Irene Llàcer Arnau

Grau en Periodisme

Curs 2014/2015

Tutor: María Teresa Latorre

Índex de Continguts

• Introducció.....	3
• Objectius.....	4
• Desenvolupament.....	4
- Qüestions prèvies.....	4
○ Equip de treball.....	5
○ Equip tècnic.....	5
• El pla de treball.....	6
- La preproducció.....	6
○ Entrevistes.....	6
○ Pressupost.....	8
- La producció.....	8
- La postproducció.....	9
- L'emissió.....	10
• Problemes detectats.....	10
- Preproducció.....	10
- Producció.....	11
- Postproducció.....	11
• Valoració final.....	11
• Annexes	
- Guió definitiu	
- Pressupost	
- Cessió d'imatge CEIP José Molla	
- Cessió de drets musicals Los de Marras	

1 – Introducció

Arribat el moment d'escollir una vessant per al Treball de Fi de Grau (TFG), ens decantàrem per la realització d'un producte periodístic finalitzat.

Els motius foren que tots dos integrants de l'equip havíem treballat ja a la realització de productes d'aquestes característiques, i més important: aprenent i gaudint amb la nostra feina.

Una vegada clar el primer punt, quedava decidir el tema.

La idea va partir de una xerrada de com veiem canviar el món, els xiquets i les formes de vida actuals. Al principi dels 90, els xiquets es divertien al carrer, es deixaven la pell dels genolls a la plaça mentre jugaven al baló i tornaven a casa sabent que la mare els anava a renyir per la suada que portàvem. En canvi ara, els xiquets poques voltes es veuen amb el baló, més bé amb maquinetes, ja siga mòbil d'última generació o qualsevol joguina electrònica que hi ha. Això en quant a formes de jugar, però també ens va sorgir a debat el tema de les conseqüències econòmiques. Finalment s'escollí l'opció de realitzar una peça il·lustrant com estan patint la crisi els més xicotets a la Comunitat Valenciana.

La decisió es fonamenta en diversos punts.

- El fet de que els xiquets s'han de conformar amb el que hi ha encara que no siga el més adequat. Una de les qüestions va ser l'exemple de Martí, protagonista del nostre reportatge. Ell es un nen que sempre ha estimat la música, els seus pares eren music i van decidir apuntar al seu filla classes extraescolars de música. Ara fa 3 anys que va tindre que abandonar les seues classes de música perquè els seus pares no podien continuar pagant les mensualitats.
- La dificultat d'aconseguir les beques de menjador per part de famílies que ho necessiten per a que el xiquet puga menjar sa. Altre problema és la necessitat de comprar llibres de segona mà perquè les famílies no es poden permetre llibres nous.

- La importància que té que els xiquets siguen conscients de la crisi que estan vivint i com li ho comuniquen els seus pares. Per fer-los entendre que no poden tindre tot el que volen.

Partint d'aquesta reflexió vam decidir que el nostre treball de final de grau (TFG) girarà en torn a les conseqüències que pateixen els més menuts sense tindre la culpa.

2 - Objectius

L'objectiu principal de la peça és, a partir d'un xiquet protagonista, justificar les conseqüències de la crisi. Realitzant una peça que mostre:

- Una definició de que es la infància i quina importància té en el desenvolupament de l'ésser humà.
- La reutilització de llibres de segona mà a les escoles, degut als problemes econòmics que sofreixen les famílies
- Les mancances de beques de menjador i la importància d'una bona alimentació per als xiquets.
- Exemplificació d'una realitat que viuen dia a dia moltes famílies a la Comunitat Valenciana.

3- Desenvolupament

3.1- Qüestions prèvies

Un més abans d'entregar la primera proposta havíem concretat el col·legi on gravar, el CEIP José Molla de Canals un poble de la Costera. En aquest col·legi estudia Martí el nostre protagonista. la classe amb la que ens centrariem on gravarem els recursos de xiquets i la família que seria la protagonista. A més a més hem gravat a la Unió Musical Santa Cecília de Canals. El conservatori on estudiava Martí fins que els seus pares no pogueren pagar l'escola.

A principis de febrer vam anar al centre escolar per explicar més detalladament en que anava a consistir el nostre reportatge i després de donar-nos l'enhonorabona per el tema escollit, la única cosa que ens van demanar des del centre fou un certificat oficial on la

universitat doné el seu suport per a garantir la nostra feina. Demanarem aquest certificat al coordinador Andreu Casero, el qual ens va ajudar i sense cap problema ens va redactar el permís que necessitàvem.

En quant a financiació del projecte va ser des del primer moment autogestionat demanant a amics i coneguts accessoris per a les nostres càmeres. El cost econòmic més alt ha sigut per desplaçaments a Canals.

3.1.1 - L'equip de treball

L'equip de treball estaria integrat per:

- Iván Argente Poveda, amb DNI 35593186- L
- Irene Llàcer Arnau, amb DNI 73100653-Y

La unió de tots dos havia sigut molt bona en els darrers treballs de la carrera, per tant, es procedí a l'actual divisió de rols periodístics.

Llàcer s'encarregaria de contactar amb les persones a qui pretenien entrevistar, concretar la data i lloc de l'entrevista.

Argente s'encarregaria del muntatge dels vídeos i de planificar les tutories amb la professora encarregada.

Malgrat aquesta divisió inicial, com s'ha dit abans, els membres de l'equip oscil·laren entre els diferents rols, cosa que creguem necessària per a l'aprenentatge i que ofereix una visió de conjunt que en deriva en la millor qualitat del resultat global i personal.

3.1.2 - L'equip tècnic

Pel que fa al material, hem utilitzat principalment la càmera *Canon EOS D700*, propietat de Irene Llàcer. Una de les millors càmeres del mercat ja que grava en HD, té enfocament automàtic d'alta qualitat i pantalla tàctil per seleccionar allò que vols enfocar en cada moment. Utilitzarem altres càmeres de menor qualitat com la *Nikon D5000*, *Canon EOS D100* y una *Go Pro*. Tot el material era propi.

En un primer moment vam demanar el préstec del Labcom que ens deixaren els micròfons de solapa per a les entrevistes, però vist que no eren adaptables a les nostres

càmeres, vam decidir comprar un micròfon de solapa per a poder fer les coses de manera més adequada i fàcil per a la postproducció.

4 - El pla de treball

4.1 - La preproducció

Als pocs dies de rebre la llum verda per a realitzar el projecte es realitzà un treball d'investigació.

- Planificació d'entrevistes, redacció de preguntes i pensar en quins són els grans problemes de la infància valenciana.
- Recerca de documentació i dades sobre pobresa infantil, atur a la Comunitat Valenciana, pressupost de beques de menjador, Informe Unicef, Informe Save The Children entre altres.

4.1.1 Entrevistes

Una vegada clars els punts, quedava definir un eix temàtic. Una peça que a banda d'informativa, fos emotiva i, al mateix temps, crítica.

Per tant, s'ideà un esbós global d'entrevista basada en 4 punts:

- Definició de infància.
- Sentiment personal respecte a la situació actual.
- Problemes, errades, mancances...
- Futur basat en corregir les mancances.

Es decidí gravar al grup valencià Los De Marras un assaig en acústic per utilitzar la seua música a la peça audiovisual de manera totalment legal, però les imatges no s'inclouen a la peça.

La relació de persones a les que es considerà interessants per a entrevistar estava integrada per els pares del xiquet protagonista, la seua iaia, la mestra del col·legi, la mestra del conservatori, i el Director del col·legi. A banda com a fonts oficials un sociòleg, una psicòloga, un nutricionista i un biòleg.

En un principi, després de la tasca d'investigació, s'indicà un procés per a contactar amb les persones següents:

- **Jose Benet**, pare de Martí
- **Sonia Gómez**, mare de Martí
- **Enriqueta Arnau**, iaia de Martí
- **Encarna Mallol**, Professora de Martí
- **Abelardo Micó**, Director CEIP José Molla
- **Eugenia Llàcer**, Professora de llenguatge musical al conservatori de Canals
- **Daniel Gabaldón**, professor de sociologia a la Universitat de València.
- **Antonio Puchades**, Llicenciat en ciències i tecnologia dels aliments
- **Desam Rodríguez**, Especialista en psicologia infantil
- **Gema Cuquerella**, Tècnic superior en dietètica i nutrició

D'aquest llistat vam aconseguir totes aquestes entrevistes sense cap problema i amb una resposta molt agraïda per part de tots i totes.

De cara a l'inici de les gravacions, teníem concertades entrevistes amb:

- **Jose Benet**: Pare de Martí Benet, el protagonista del reportatge. Actualment Jose esta al atur. El considerem molt important al nostre reportatge ja que ens conta les dificultats que té per a criar als seus xiquets.
- **Sonia Gómez** : Mare de Martí, treballa en una tenda de calçat i cobra 800€ amb els que té que passar el mes, pagar aigua, llum, hipoteca i cuidar i alimentar als seus xiquets.
- **Enriqueta Arnau**: Iaia de Martí, arreplega als seus nets tots els dies perquè no tenen dret a beca de menjador. Viu de primera mà un dels efectes de la crisi, la dificultat de entrar mitjançant una beca, al menjador escolar.
- **Encarna Mallol**: Professora de Martí. Porta 20 anys al CEIP José Molla i conta al reportatge un dels problemes actuals que sofreixen els xiquets a l'escola. La reutilització de llibres de segona mà.

- **Abelardo Micó:** Director del CEIP José Molla. A través del seu testimoni podem conèixer les realitats que es viuen al col·legi i les dificultats que tenen les famílies per garantir una bona educació als seus fills.
- **Eugenia Llàcer:** Professora de la Unió Musical Santa Cecília a Canals. Parla de l'abandonament de les activitats extraescolars i la pèrdua de talent de molts xiquets al abandonar el conservatori, com el cas de Martí.
- **Daniel Gabaldón:** Expert en socioeducació per la Universitat de València. També és professor de sociologia al Grau de Magisteri d'aquesta mateixa universitat. Al seu testimoni ens dona definicions perfectes sobre la infància, l'alimentació i el benefici de les activitats extraescolars.
- **Antonio Puchades:** Llicenciat en Ciència i Tecnologia dels aliments per la Universitat de València. Treballa de nutricionista i realitza plans d'alimentació a xiquets entre altres funcions.
- **Desam Rodríguez:** Psicòloga del CEIP José Molla. Tracta als xiquets i ajuda a les famílies que pateixen els efectes de la crisi.
- **Gema Cuquerella:** Tècnic superior en dietètica i nutrició. Treballa en un centre de nutrició i ajuda a elaborar plans d'alimentació sana tant a xiquets com a adults.

4.1.2 - Pressupost

A l'annex 2 es detalla el pressupost real, resultat dels càlculs posteriors a la realització pròpia de la peça.

4.2 - La Producció

La producció es dividí en 4 blocs de gravació:

- **Canals:** En aquest poble de la Comunitat Valenciana es troba el CEIP José Molla i és on s'ha gravat la major part del TFG. Les entrevistes amb Jose Benet, la mare, Enriqueta, Encarna, Abelardo, Eugènia Llàcer, a

banda de les entrevistes també gravàrem els recursos utilitzats a la peça audiovisual.

- **València:** L'entrevista amb Daniel Gabaldón va tindre lloc a la Universitat de València. També gravàrem plànols a la Facultat de Magisteri.
- **Xàtiva:** L'entrevista amb Antonio Puchades es va gravar a l'herboristeria i centre de nutrició Herbasana.
- **Villanova de Castelló:** L'entrevista amb Gema Cuquerella es va gravar a al centre de nutrició i dietètica Ire Leri.

Una vegada recollit tot el material audiovisual, es va configurar un guió literari, combinant les distintes respostes dels entrevistats en funció dels blocs temàtics. Es redactà a més un text per a la veu en off que n'esdevingués un fil conductor dintre de la peça

Per a la veu en off es pensà de manera immediata en Irene Llàcer, que accedí sense problema.

4.3 - La postproducció

Per a l'edició hem escollit Adobe Premier, per la seva facilitat de maneig i la seva senzillesa, i sobretot per la facilitat que dóna a l'hora de retocar l'àudio i la varietat de formats per exportar el producte final.

No hi hagué massa complicació en el procés llevat del tedi d'escoltar, minutar i transcriure les entrevistes. El producte estava clar, així que va ser quelcom mecànic. Gaudiem d'una bona reserva d'imatges de recurs que ens va permetre connectar els blocs temàtics d'una manera versàtil

Vam tenir problemes amb la gravació de la veu en off. La nostra tutora en un primer moment ens va expressar que el nostre off s'excedia. Més endavant en una altra sessió de tutorització de TFG ens va corregir dient-nos que ara ens faltava ficar més off per

a que la peça audiovisual s'entenguera. Amb esforç i dedicació aconseguirem trobar el off ideal amb la duració adequada.

Per a l'obertura de la peça s'escollí el tema “ Futuro” del grup Los de Marras. Ja que és una cançó que té com a protagonista un xiquet de 10 anys, que explica en primera persona els problemes que li està ocasionant la crisi i com els solucionaria. Per al tancament i els crèdits hem triat un acústic instrumental de la cançó “Revolviendo” del mateix grup.

4.4. La fase d'emissió

La peça, pel seu contingut podria ben bé ser emprada per la desapareguda RTVV (malgrat que d'existir com fins ara no emetria un documental d'aquestes característiques) es podrien buscar televisions locals o d'àmbit comarcal que pogueren estar interessades.

El públic objectiu de la peça és molt ampli, ja que es un tema que interessa a tothom. L'educació es fonamental en una societat avançada i desenvolupada, per això aquest reportatge gaudiria del interès de tota mena de públic, joves, adults i ancians. La carència de material, les escasses beques de menjador escolar, la mala nutrició dels més menuts i la pèrdua de talents a l'abandonar les activitats extraescolars, son problemes actuals, i que dia a dia pateixen milers de pares a la Comunitat Valenciana.

5 – Problemes detectats

5.1 – Preproducció

Al plantejament vam pensar en una figura política. Per tant anàrem a buscar a la Consellera d'Educació, amb l'esperança de parlar en María José Català. Aconseguirem parlar en el seu gabinet de comunicació. Però al dir que volíem fer una entrevista audiovisual, ens donarem problemes. No obtinguérem resposta, tornarem a cridar però continuarem sense obtindre una resposta clara. Finalment decidirem buscar altres fonts que s'implicaren més amb el nostre tema.

5.2 – Producció

En un primer moment confiarem en els nostres coneixements adquirits als quatre anys de grau. Però a les reunions amb la nostra tutora, descobrirem grans carències a l'hora de realitzar el reportatge audiovisual. Problemes de narrativa, d'enquadre, d'enfocament i amb la veu en off. Caiguérem en l'error de fer una primera estructura de plantejament radiofònic.

5.3 – Postproducció

La dificultat ha sigut el muntatge en general. No hem encertat en seleccionar els clips de vídeo ni la veu en off. Però amb aquest treball hem madurat periodísticament parlant ja que hem plantat cara a totes les carències, traient endavant un producte que al començament no veiem gens clar. Tot i que en alguns plànols hem fallat en la gravació com el cas de la entrevista a Daniel Gabaldón y a Desa Rodríguez.

6 – Valoració final

Pel que fa al resultat final del treball, a títol personal estem decebuts. Al principi de tot pensàvem que teníem un molt bon tema. Però la sorpresa va ser l'impediment de continuar endavant amb el suspens de la primera proposta. Encara i tot seguirem confiant en ella i per això no canviarem el tema sinó que el reestructurarem i férem una explicació més detallada i clara.

Pel que fa a les fonts, estem molt agraïts amb tots els testimonis del nostre reportatge, ja que no han posat cap impediment a l'hora de entrevistar-los. Alguns fins i tot han accedit a repetir l'entrevista.

La única cosa que ens ha sortit bé des del primer moment, ha sigut l'elecció de la banda sonora, que ens ha ajudat a enfocar el tema i a emocionar des d'un punt de vista musical.

Per acabar, ens agradaria expressar en el noms del dos que ens sentim decebuts. Decebuts per vore que no hem aconseguit uns coneixements en Narrativa Audiovisual que es pressuposen a l'hora de començar a fer el Treball Final de Grau. Destaquem que

els principals responsables d'aquestes carències, som els propis alumnes. Ja que en segon de carrera els alumnes no son conscients de la importància que té adquirir coneixements com per exemple els de l'assignatura Narrativa Audiovisual. Preferint un aprovat que l'adquisició d'uns coneixements que ara en quart hem vist que no tenim. Així i tot ens hem superat i hem intentat traure el màxim rendiment d'aquesta assignatura de TFG.

Iván Argente

Irene Llàcer

Castelló de la Plana. 2015